YENİ AFACAN

HAFTALIK ★ RESİMLİ ★ ÇOCUK ★ MECMUASI ★★★

No. 14

15 Krş.

Her daldan bir yaprak

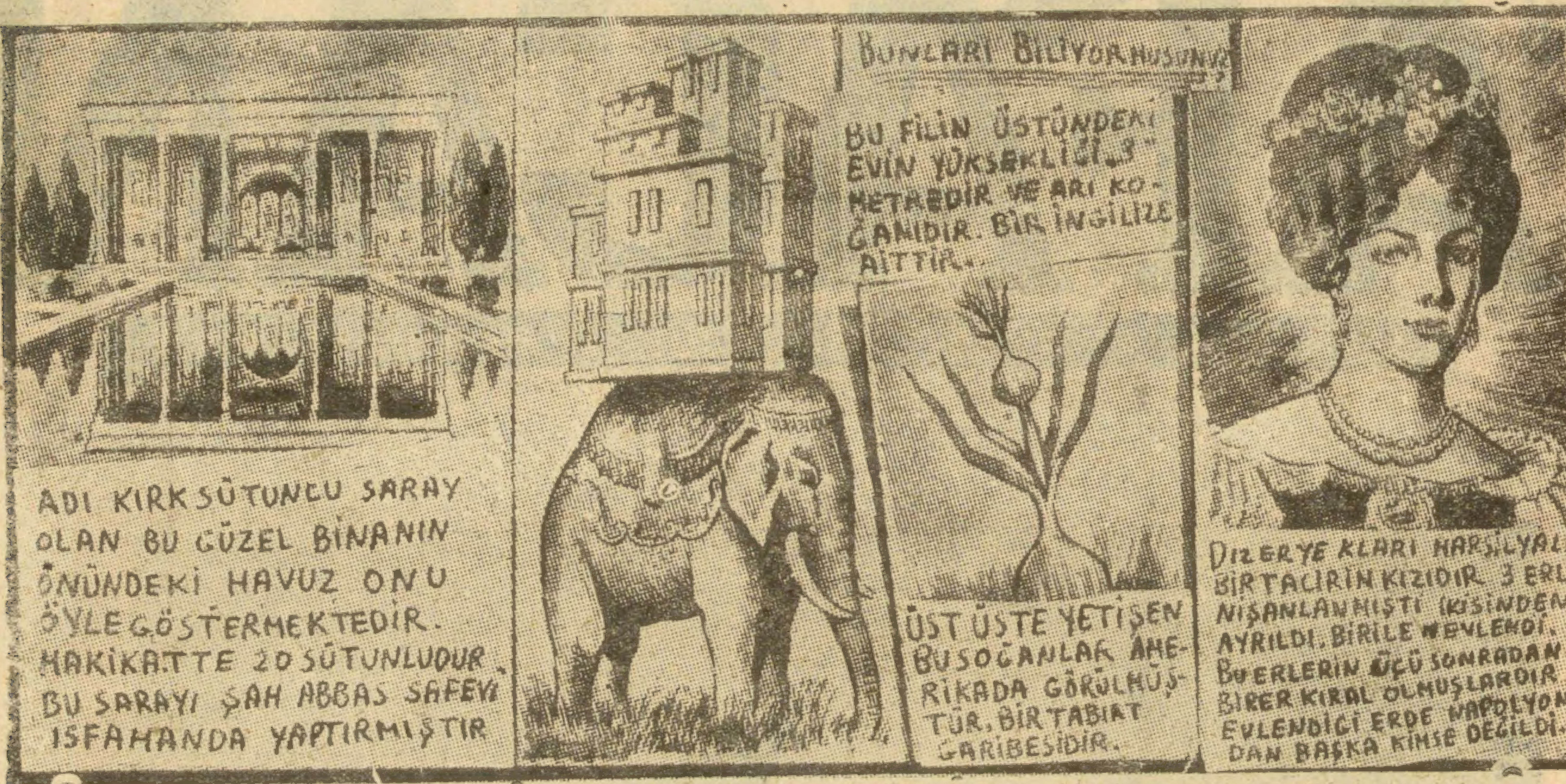

HAYVANLAR BİR SAATTE NE KADAR KOŞAR?

Aşağıdaki cetvel bazı hayvanların mil hesabıyle bir saatte ne kadar mesafe katettiklerini gösterir. Bir mil 1610 metredir.

Ayı balığı (karada) 3, Kirpi 10, Deve 10, Domuz 11, Sıncap 12, Koyun 15, Bıldırcın 15, Dağ keçisi 20, İnsan 22, Geyik 25, Fil 25, Ayı 28, Devekuşu 28 Gergedan 28, Yaban domuzu 30 Zürafe 32, Çakal 35, Manda 35 Tavşan (ada) 35, Tazı 36, Yaban eşeği 40, Tilki 40, Sırtlan 40, Kangoru 45, Tavşan 45, Yarış atı 48, Arslan 50, Gazal 60, Karaca 65, Çitah 70.

YILDIZLARDAKİ BİTKİ BİLGİSİNİ ÖĞRENECEK MİSİNİZ ?

Daha henüz konuşmaya başlamış mini minilerin emekleyen dillerile bana "bu da nesi? „ diye sormayınız.

Tabiî yıldızların ne olduğunu pek alâ biliyorsunuz. Bitkilerin de ne olduklarını bildiğinizden zerrece şüphem yok. Fakat böyle bir bilgiye, yani yıldızdaki bitki bilgisine elbette ki rastlamamışsınızdır.

Bu yeni gelişen bir bilgidir. Bir çok bilginler bu hususta geniş incelemeler yaptıklarını ve böyle bir bilgi kolunun kurulması gerektiğini ileri sürüyorlar. İddiaları eğer doğru çıkarsa, yıldızlar bitki bilgisi ihtimal programlarımızda yer alacaktır.

BÜYÜK TÜRK KAHRAMANLARI

Ertuğrul Gazi

Osmanlı devletini kuran Osman beyin babasıdır. Kayıhan Türk oymağı reislerinden Süleyman Şahı'n oğullarındandır. Süleyman Şah ikamet ettiği Horasanı Cengiz oğullarının hücumu yüzünden terketmiş oymağı ile Anadoluya hareket etmişti. Fakat Fıratı geçerken boğuldu. Oğullarından ikisi bunu uğursuzluk addederek, geriye döndü. Diğer ikisi Ertuğrul bey le kardeşi Dündar yollarına devam ettiler. Ankara civarına geldiklerinde iki ordunun savaştığını gördüler. Mağlûp durumda olana yardım ederek onu galip getirdiler. Yardım ettikleri ordu Selçuklu ordusu idi. Selçuk hükümdarı Alaettin bundan mütehassis olarak Ertuğrul beyin aşiretine bir uç beyliği verdi.

Ertuğrul bey uç beyliği vazifesini bihakkın yaptı. Komşu Tekfurlarla savaşarak onların arazisini ellerinden aldı, Karacadağ da bulunan sınırı Karacahisara Bileciğe götürdü. Ertuğrul bey 92 yaşında Söğütte öldü.

TARİHÇİ

****

WALT DİSNEY ve BÜYÜK BAŞARISI

Valt Disney, hani şu herkesin bayıldığı Mikilerin icatçısı, Holivutta en büyük canlı resim müesseselerinden birinin başında bulunmakta ve onu idare etmektedir. Onun emri altında kaç kişi çalışır, bilir misiniz?

Ne bir fazla, ne de bir eksik olmak üzere, tam bin yüz kişi! Eğer bu bin yüz kişi Valt Disneyi dinler ve iyi çalışırlarsa, Mikiye, Donald'a veya Pinoççio ya hayran olmanız işten bile değildir.

YENİ AFACAN

İDAREHANE
Ankara caddesi NO: 87
Basıldığı yer:
VAKIT YURDU

Haftada bir Pazartesi günleri çıkar.

ABONE ŞARTLARI
Seneliği 52 nusha 800Kr.
Altı aylığı 400 Kr
Üç aylığı 200 Kr.

SAYI 14

KURUŞ 15

Sahibi ve yazı işlerini fiilen idare eden: M. KIZILTAN Teknik Sekreteri: Selâmi MÜNİR

En çok yaşayan hayvanlar

FİL balina balığının en çok yaşayan hayvanlardan olduğunu söylerler. Fakat şimdi ye kadar kimsenin çıkıp da: "şu fil 150 sene şu balina 200 sene yaşamıştır.,, dediği işitilmemiş - tir. Çünkü vahşi ormanlarda ba_ şıboş geçen fillerin kaç sene yaşa dıklarını kimsenin bilmesine im_ kân yoktur. Evlerde büyütülen munis fillere gelince, filin öz va tanı olan Hindistanda bile elli se neden fazla yaşadıkları görülme_ miş .

Maymunların da bazı cinsleri_ nin çok yaşadığı iddiası yersizdir

Balinanın ne ele avuca sığ - maz bir canavar, hem de dünya_ nın en büyük canavarı olduğunu bilirsiniz. Binaenaleyh balinanın kaç sene yaşadığı hakkındaki fik rimiz kıymetsiz bir tahminden başka bir şey olamaz.

Buna mukabil, iki yüz yıl ka_ dar yaşadıkları bin şahit ve is - batla malûm olan diğer bazı hay_ vanlar eksik değildir.

Meselâ Avusturyanın Bariz - bad şehrinde oturan bir ailede 107 senedenberi yaşayan terbiye li bir papagan varmış. Bu hay - van bu gün ölmüşse bile, 1921 senesine gelinceye kadar sağ - mıştı. Barizbada giden seyyahla rın ilk işi bu ihtiyar papagam zi yaret etmek olurmuş.

Bu hayvanı görenler, ihtiyarlı ğın âdeta yüzünden aktığını söy lüyorlar. Yediği badem ve ceviz_ leri kendine kırdırmadıkları için, aşınmaktan kurtulan gagası pek ziyade büyümüş. Tüyleri tama - men dökülmüş imiş! .

En çok yaşayan hayvanları "yerde sürünenler,, arasında bu_ lacağız. Sent Elen adası valisi - nin parkında, vaktiyle bu adaya sürgün giden meşhur imparator Napolyon Bonapart zamanından kalma bir kaplumbağa vardır. Şa yet bu kaplumbağanın dili olsay_ dı, bu gün pek doğru olarak:

— Napolyonu gördüm! diye - rek iftihar edebilecekti. Dünya - da bu kaplumbadan başka o za_ mana yetişmiş canlı bir mahlûk daha mevcut değildir.

Bu kaplumbağa Sent Elen ada sına 1770 senesinde götürülmüş. Napolyon 1821 de öldüğü za - man, bu hayvan adaya geleli 52 sene oluyormuş. O vakit en aşa ğı 20 yaşında olduğunu kabul edersek bu meşhur kaplumbağa nın şöyle böyle iki yüz yıldanbe ri yaşadığı meydana çıkar!

Moris adasındaki kaplumbağa da yaşça bundan aşağı kalma - maktadır. On sekizinci yüz yılın ortasında Moris adasına getiril - diği zaman hayli büyük olduğu- na bakılırsa onun da yaşı her hal de ikiyüzden az olmamak lâzım gelir. Fransızlar Moris adasını İngilizlere terkettikleri vakit mu ahedeye bu kaplumbağanın Fran sızlara ait olduğuna dair ayrıca bir madde ilâve edilmiş imiş. Bir kaplumbağanın muahedeye der - cedilmesi dünyada belki de son olarak görülmüş garabetlerden - dir.

Çok yaşamış kaplumbağalar içinde en enteresan olanı Atlan - tik ortasındaki Galapagos ada - sında bulunan büyük kaplumba ğadır.

1785 senesinde bu kaplumba - ğa bir balina avcısı tarafından yakalandığı zaman sırtında 1701 tarihi ile ispanyolca bir isim ka_ zılı bulunuyormuş. Bunun vak - tiyle bir fırtına esnasında gemisi batıp nasılsa bu adaya düşen bir İspanyol gemicisi tarafından ka_ zıldığı muhakkaktır.

Kaplumbağayı tutan balina av cısı, hayvanı Havay adaları kra_ liçesine hediye etmiş. 1918 sene sine kadar kraliçenin hususî bah çesinde yaşamış. Bu tarihte İn - giltereye getirilerek orada öl - müş. Bu kaplumbağa en aşağı bir hesapla 250 sene yaşamış ve bu suretle uzun ömürlü hayvan_ lar içinde belki birinciliği kazan_ mıştır.

Yeni yılınız kutlu olsun

Yeni Afacan sevgili okuyucularının 1951 yeni yılla_ rını kutlarken pek yakında kendilerini sevindirecek sürp- rizler hazırladığını müjdeler.

Dünyanın En Meşhur Çocuk Hikâyelerinden:

ALTIN ELMA PRENSİ

Küçük prensin olamaz sözleri karşısında kız ricasını, yalvarmasını o kadar ileriye götürdü ki.. Bunu duyanlardan sabır taşı olsa çatlar, kalpler ise parçalanırdı.

Küçük prensin de gözleri yaşardı.

— Haydi, dedi. Ben burada bekliyorum. Çabuk gel.

Fakat kızın babasının yanına gitmesi ile saray içinde çığlıkların başlaması bir oldu. Kız öyle acı acı ağlıyordu ki..

Bütün muhafızlar uyandılar ve prensi yakalayıp hükümdarın yanına çıkardılar.

Hakikaten hükümdar ihtiyardı. Fakat delikanyıyı görünce en genç adamların bile yapamıyacağı bir çeviklik ile ayağa kalktı:

— Derhal mahkemeye.. diye bağırdı.

Gece yarısından sonra toplanan hakimler (hükümdarın kızını kaçırmağa teşebbüs eden bu gencin idamına karar) verdiler.

Artık olan olmuştu. Delikanlı ilk defa olarak yüreğinin sızladığını duydu. Artık ümidi kalmamış tilkiye de söyleyecek sözü bitmişti.

— Başa gelen çekilir. Bu da merhametten ileri geldi.. diye söylendi. Müteessir olmağa da gelmezdi.

— Neden diyordu, neden müteessir olayım.. 10 sene, 10 sene nihayet ölecek, toprak olacak değil miyim? Korkum yok.. Fakat bu ölümlü dünyada bir iş yapamadan, bir iz bırakamadan ölmek gücüme gidiyor.

Hükümdar delikanlıya baktı. baktı. Böyle güzel bir delikanının idamına da müteessir oluyordu.

— Oğlum, dedi. Sen kahraman bir adama benziyorsun. Sana bi riş vereceğim. Yapabilirsen kızı da veririm, cezanı da affederim. Şu karşıdaki dağ var ya.. Bunu bir hafta içinde buradan kaldıracaksın.

Prens hemen eline kazmayı, küreği aldı çalışmağa başladı.

Bir gün, beş gün, fakat nerede? Koskoca dağ öyle bir kişi ile bir hafta içinde ortadan kalkar mı?

Altıncı günü akşamı idi. Ertesi günü de müddet tamamlanıyordu. Çok müteessirdi. Ağacın altına oturmuş hem dinleniyor, hem de ne yapacağını düşünüyordu. Tam bu sırada uzaktan tilki göründü.

— Ah.. dedi. Sen iyiliğe lâyik bir insan değilsin, söz dinlemezsin ama.. iyi kalpli bir adamsın. Bu sebepten sana yardım edeceğim.

Sen şimdi hemen saraya git. Yat güzelce uyu. Evet biliyorum yarın müddet bitecek diyeceksin. Zararı yok.

Küçük prens hemen saraya gitti. Esasen 6 gündenberi müthiş yorulmuştu. Yattı ve uyudu.

— Adam sende.. diyordu. Yarın nasıl olsa öleceğim. Hiç olmazsa güzel bir uyku uyuyayım.

Küçük prens yattı, uyudu. Ertesi sabah gözlerini açınca, koskoca dağın yerinde yeller estiğini gördü. Tilki kardeş ne yapmış yapmış ona bu iyiliği de göstermişti.

O gün hükümdar karşısındaki dağın kalktığını görünce çok memnun oldu. Hemen kızını çağırdı. Delikanlıyı çağırdı.

— Haydi, dedi, kız senin hakkın. Al götür.

Kızla delikanlı yola çıkınca tilki yanlarına geldi.

— Gözünüz aydın.. Artık iyice hareket edin de birbirinizden ayrılmayın. Şimdi doğruca altın prensesi isteyen hükümdarın yanına gideceğiz. Biliyorsun ki ora da altın at var.

— İyi ama kızı orada bırakacağım.

— Zararı yok. Sen şimdi kızı hükümdara götürürsün. O sana altın atı verecek. Altın ata biner sin. Giderken hepsine Allahaısmarladık dersin ve birer birer ellerini sıkarsın. En sonda da kızın elini sıkarsın. Ve birdenbire kızı alıp kaçırırsın. Altın ata rüzgâr bile yetişemez. Oradan ilerisi de kolay.

Bu mükemmel surette oldu. Prens kızı da altın atı da aldı. Kuş gibi uçarken tilki yanına yaklaştı.

— Şimdi, dedi, altın kuşu avlamak için yol göstereceğim. Kuşun bulunduğu saraya büyük bir şarkı söyleyerek içeriye gir. Senin şarkınla ayağa kalkan bütün saray halkı senin altındaki atı görünce kahkaha ile seni karşılayacaklar ve altın kuşu getirecekler dir. Sen bu esnada kuşu alır ve birdenbire ata atlayarak kaçarsın. Biz de seni şu karşıki dagın arkasında bekleriz.

Bir gün sonra dağ başında birleşen prens, tilki ve kız kafilesinde bir de altın kafes içinde altın kuş vardı.

Bu iş de mükemmel şekilde ikmal edilince tilki dedi ki:

— Ey benim güzel arkadaşım. Ben artık mükâfatımı isterim.

— Ne istersen emret.

— Beni vur. Başımı ve ayaklarımı kes. Vücudumu da şuraya uçurumdan aşağı yuvarla at.

— Bu kadar iyilikten sonra böyle bir alçaklığı yapmayacağımı bilirsin.

— Sonra darılırım.

— İyi ol, sağ ol da dargın kal ne yapayım. Dostum sağ olsun da.

— Öyleyse sana iki sözüm var. Sakın idam sehpasından adam satın alma. Kuyu başında oturma.

Prens tilkinin bu sözlerinin manasını düşünürken sadık hayvan birdenbire ortadan kaybol du.

Küçük prens kızla bunu konuşuyorlar, bir türlü bu sözlerin manalarını anlayamıyorlardı.

Altın at altlarında, ellerinde kuş kafesi uçar gibi yollardan geçerken bir köye geldiler. Burada halk toplanmış, kimi ağlıyor,

— Yazık oldu. diye söyleniyor.

Kimi de:

(Sonu var)

Fedakâr izci

Yazan :
Selâmi Münir YURDATAP

— 2 —

— Eller yukarı. Ufak bir mukavemet yaptığın takdirde beynine yersin kurşunu.

Ayı homurdandı ve çevik bir hareketle Oğuzun üzerine atıldı. Öyle ki cesur izci ateş etmeğe vakit bulamadı.

Oğuz, üzerine atılan hayvandan sakınmak üzere hafifçe yana kaydı. Ayı muvazenesini kaybederek dağdan kopmuş bir kaya parçası gibi gürültü ile yere yuvarlandı.

Bu fırsattan istifade eden Oğuz ona ateş etmek imkânını buldu.

Attığı kurşun vahşi hayvanın göğsüne isabet etmişti. Birdenbire yarasından kanlar boşanan ayı, can acısı ile Oğuzun üzerine saldırdı ve onu altına almaya muvaffak oldu.

Oğuz, şimdi bir ölüm dirim mücadelesi yapıyordu. Hayvanı nsivri bir hançer gibi olan dişlerini kendinden uzaklaştırmak için bütün kuvvetini sarfediyordu.

Oğuz, vahşi hayvanın sıcak nefesini yüzünde hissettikçe avdan dönüp çadıra girdiğine bin kere pişman olmuştu.

Hayvan, korkunç dişlerini, izcinin boğazına geçirmeğe çalışıyordu. Bu müddet zarfında kendini güçlükle bu tehlikeden koruyabilen Oğuz omuzlarından yaralanmıştı. Üstü başı kanlar içinde kaldığı halde acı hissetmiyordu.

Kendini lüzumsuz yere yormamak için bağırıp imdat istemiyordu. İmdat istese bile o civarlarda kimse bulunmadığından bu feryadı boşa gidecekti.

O şimdi bütün kuvvetini kollarına toplamış elinden geldiği kadar uzun bir müddet bu azgın ve vahşi hayvana karşı durmaya çalışıyordu.

Fakat ne kadar olsa bir innsandı. Yavaş yavaş takattan düşmeğe başladığını ve ellerinin titrediğini hissetti. Hayvanın korkunç ağzı kendisine doğru gitttikçe yaklaşıyordu.

Oğuz, bunu görmemek için gözlerini kapadı. Artık daha fazla mukavemet edemiyeceğini anladı.

Fakat bu sırada hayvanın acı bir feryad koparak yere yuvarlandığını görünce geniş bir nefes aldı.

Fakat çok geçmeden her halde yarasını nağırlığından kendini kaybetti.

Bir müddet sonra gözlerini açınca kendini çadırdaki portatif karyolasında buldu. Baş ucunda da arkadaşı Dündar duruyordu.

Oğuz, gülümseyen arkadaşile göz göze gelince başından geçen müthiş maceranın hatırası, bir anda zihninden siliniverdi.

Ağır bir hareketle elini Dündara uzattı:

— Beni affet Dündar:

Ve gözlerini indirerek ilâve etti:

— Seni haksız yere itham ettim. Halbuki sen buna karşılık benim hayatımı kurtardın, sen iki dakika geç gelseydin vahşi hayvan almış olduğu yaraya rağmen beni pençelerile ve hançer gibi sivri dişlerile param parça edecekti. Sana nasıl teşekkür edeceğimi bilmem.

Dündar, bir şey söylemedi. Oğuzun yarasına bir pansıman daha yapmak için ilâç çantasını iskemlenin üzerinden aldı. Pamuk, ilâç vesaireyi alıp pansımanı yaptıktan sonra:

— Oğuz! dedi. Benden kuşkulanmakta haklıydın. Buraya aç bir ayının dadandığı kimin aklına gelir.

Oğuz bir şey hatırlamış gibi arkadaşının sözünü kesip sordu:

— Sen neyaptın, iyi bir av yakalayabildin mi bari?

Dündar gülümsedi:

— Yakalamaz olur muyum. Bu gün şansım çok iyi idi. Her ne kadar zahmet çektimse de bize birkaç gün yetecek av yakaladım. Ta nerelere kadar çıktım biliyor musun?

— Korkarım o az kalsın ikimizin düşüp parçalanmasına sebep olan dağa çıktın?

Dündar başını salladı:

— Evet. İyi tahmin ettin. Civarlarda bir av bulamayınca, o dağa çıkmaya karar verdim. Ne yalan söyledim. O beni iple çekmek suretile kurtardığın sarp tepeye vardığım zaman içim ürperdi. O günü hatırladım. Aman hiç gözümün önünden o günkü halimiz ayrılmıyor. Seninle beraber o yüksek tepeye çıkmıştık. Nasıl oldu bilmem. Bir ayağım kaydı. Ben aşağıya doğru yuvarlanmak üzere iken sen göz kamaştırıcı bir süratle beni dağa çıkarken belime sardığım ipten tuttun ve ayağını kayaya dayayarak kendini benim arkamdan sürüklemekten kurtardığın gibi benim uçuruma doğru yuvarlanmama mani oldun. Ben şimdi yaşıyorsam, senin o günkü fedakârlığına borçluyum.

Oğuz sözünü kesti:

— Ben de sana borçluyum. Bu gün beni muhakkak bir ölümden kurtardın. Arkadaşsız hayatın bir çok kötülükleri vardır. İyi ve fedakâr arkadaş insanın silâhıdır. Arkadaşısız hayatın tadı yoktur. Neyse. Şimdi söyle bakayım benim karnım aç. Yakaladığın avlardan kebaplık bir şey yok mu?

Dündar bir kahkaha atarak:

— Olmaz olur mu! dedi. Sen bana lâfımı tamamlamaya vakıt bırakmadı nki..

— Evet, haklısın anlat.

Dündar, sözlerine devam etti:

— Dediğim gibi bir sürü av yakalayıp çadırımızın olduğu yere dönerken, içimde doğan bir his, bir an evvel çadıra yetişmemi zorluyordu. Yolda âdeta koşarak yürüyordum. Çadırın kapısına gelince gördüğüm manzara çok korkunçtu. Vahşi hayvan seni altına almış, bütün mukavemetine rağmen seni parçalamaya çalışıyordu. Allahtan ki silâhımda daha bir iki kurşun vardı. Hemen onun can alacak yerine ateş ederek tam seni mağlûp edeceği bir sırada yere serdim. Derhal seni yatağına kaldırıp yaranı tedavi ettim. Sonra av etinden yemek hazırlamaya başladım. Yarım saattenberi yemek hazırdır, yiyecek miyiz.

(Arkası var)

Nehru Amcanın Türk Çocuklarına Hediyesi

HİNDİSTAN Başbakanı Pandit Nehru'nun Türk çocuklarına hediye ettiği, günlerdenberi beklenen yavru fil, nihayet bir İtalyan gemisi ile Türk çocuklarına erişebilmiştir. Mohini, Türk çocukları tarafından takdire değer bir şekilde karşılanmış ve bazı çocuklar tarafından da kendisine çukulata ikram edilmiştir.

Yavru fil ile birlikte 26 yaşındaki genç dadısı da gelmiştir. Muhammet Sultan, Mohini'yi Türk çocuklarına alıştırdıktan sonra tekrar memleketine avdet edecektir.

Mohini, yolda soğuk almış olacak ki, geldiği zaman biraz hal sizceydi. Geldiği gün, Dolmabahçedeki İnönü Stadyomunda kendisine ayrılan yerde misafir edilmiştir.

Dadısı Sultan'ın anlattıklarına göre, Mohini Hindistanın vahşi ormanlarından birinde yakalanmış yavru bir fildir. Fil bakıcısı Sultan tarafından sıkı bir terbiyeye tâbi tutulmuş ve insanlara alıştırılmıştır.

Yolda çok rahat geldiklerini söylüyor ama, Mohini vapurda biraz soğuk alarak hafif nezle olmuştur. Fakat yola hazırlıklı çıktıkları için, Mohini'yi kolaylıkla tedavi etmiştir.

Dostumuz Mohini şekerli maddeleri yemesine bayılırmış. Değeri de 200.000 lira kadarmış. Eğer Türkler kendisine iyi bakacak olurlarsa, 95 sene daha yaşayabilecekmiş. Kendisi henüz 5 yaşında bulunuyor.

Geldiği gün Dolmabahçe stadında, misafir Mohini şerefine ertesi gün bir merasim yapılmıştır. Bu merasimde Hint Sefiri, İstanbul Valisi ve Türk evlâtları hazır bulunmuştur. Vali, Hint Başbakanının dostluğundan bahseden kısa bir nutuk söylemiştir. Bunu müteakip bazı ilkokul çocukları konuşarak, kendilerine fil hediye eden Pandit Nehru'ya teşekkürlerini bildirmişlerdir.

Çocukların ellerinde bir takım

afişler görülüyordu. Bu afişlerin bazılarında şu yazılar göze çarpıyordu:

Hoş geldin Mohini!

Nehru amcaya selâm!

Çocukların canlı oyuncağı, hoş geldin!

Fil kardeş, senin kara boncuk gibi gözlerinden öper, hoş geldin deriz!

Fil kardeş, verimli topraklarımızda yetişen zümrüt otlarla seni besliyeceğiz!

Mohini, seni şekersiz bırakmıyacağız!

Dolmabahçede yapılan merasimden sonra, yavru fil Mohini, Türk evlâtlarının refakati ile Taksime getirilmiş ve âbideye bir çelenk konmuştur. Oradan da Sergiye götürülerek, bir kaç gün halka gösterilmek üzere Sümerbank pavyonuna konmuştur.

Fil, bir kaç gün şehrimizde kaldıktan sonra, Ankara'ya götürülecektir.

Ünal TOLUNAY

AFACAN'IN OKUL POSTASI

VEFA LİSESİ İZCİ OYMAĞI TÖRENİ

Tören, 25-11-950 Cumartesi günü saat 13 te mektebin bahçesinde yapıldı. Törene başla - madan evvel, Beden Eğitimi öğretmeni bay Halil, İzcilere gerekli bilgileri verdi. Sonra İstiklâl Marşı söylendi ve törene başlandı. İstiklâl Marşı söylendikten sonra izciler, hep bir ağızdan İzci ve Dağ Başını şarkılarını söylediler.

Bilindiği üzere, mektebimizde izci teşkilâtı bu sene kurulmuştur. Teşkilât izci şefi Bay Hüseyin Ayral tarafından geliştirilmeğe çalışılmaktadır. İzcilerimiz 3-12-950 Pazar günü saat 9 da Şişli yolu ile bir gezi yapmışlardır. Bu, oymağın ilk gezisi olmuştur.

Bu arada obalara da adlar verilmiştir. Tören, bazı izcilerin iştirak etmeyişinden kısa kesil - miş ve böylece sona ermiştir.

Saim Sözer
Vefa Lisesi

KAHRAMAN KORE BİRLİĞİMİZİ ANMA

Bütün yurtta şanlı Kore birliğimizin kazandığı zaferin sevinciyle toplantılar yapılıyor, şehitlere mevlûd okutuluyor.

Bu sebeple Gazi Lisesinde de bir "Kore Günü" tertip edildi. Toplantı 12 Aralık Salı akşamı saat 16.30 da başladı.

Programa, hep birden İstiklâl Marşının söylenmesiyle başlandı. Kore şehitlerine hürmeten 3 dakika sessiz duruldu. Öğrencilerden birisi, Orhan Şaik Gökyay'ın "Bu Vatan Kimin?" şiirini okudu.

Bu gün için hazırlanan diğer öğrenciler, kendi yazdıkları Kore birliğimizi öven yazı ve şiirlerini okudular. Toplantı bitti.

Mustafa Sevinç
Gazi Lisesi - Ankara

GALATASARAY: 1 BEYOĞLU: 1

Maç, 13-12-950 Çarşamba günü hakem Necdet Türkontoz'un idaresinde Mecidiyeköy sahasında yapılmıştır.

Beyoğlu: Ünal, Danon, Muammer, Sabri, Şerafettin, Dursun (Kaptan), Bican, Turhan, Hasan, Hikmet, Hikmet.

Galatasaray: Fazıl, Tarık, Turgay, İlhan, Hüseyin, Zekâi, Ali, Hikmet, Coşkun, Yüksel, İlhan.

Galatasarayın devamlı akınlarını Beyoğlu müdafaası önlüyordu. Fakat 21 inci dakikada Galatasaray santrforu Turgay, takımının ilk ve son golünü yaptı.

Bu golden sonra açılan Beyoğlulular, güzel bir oyun çıkararak G. Saray kalesini zorlamağa başladılar. Bunun karşılığı olarak ta 26 ncı dakikada Beyoğlulu Danon, güzel bir gol atarak, takımını mağlûbiyetten kurtarmış oldu. ve ilk devre 1-1 bitti.

İkinci devre ise, her iki takımın çalışmalarına rağmen, golsüz olarak bitmiştir.

Beyoğlu Erkek Lisesi, şimdiye kadar 2 maç yapmış; 1 beraberlik ve bir de galibiyet kazanmıştır.

Ünal Tolunay

NİŞANCA ORTAOKULU İLE SARIYER ORTAOKULU VOLEYBOL KARŞILAŞMASI

Çarşamba günü Vefa'da yapılan voleybol karşılaşmasında, Sarıyer Ortaokulu, rakibi Nişanca Ortaokulunu üstün bir oyundan sonra, birinci sette 15-3, ikinci sette 15-12 yenmiştir.

Behpur Tapaner
Sarıyer Ortaokulu

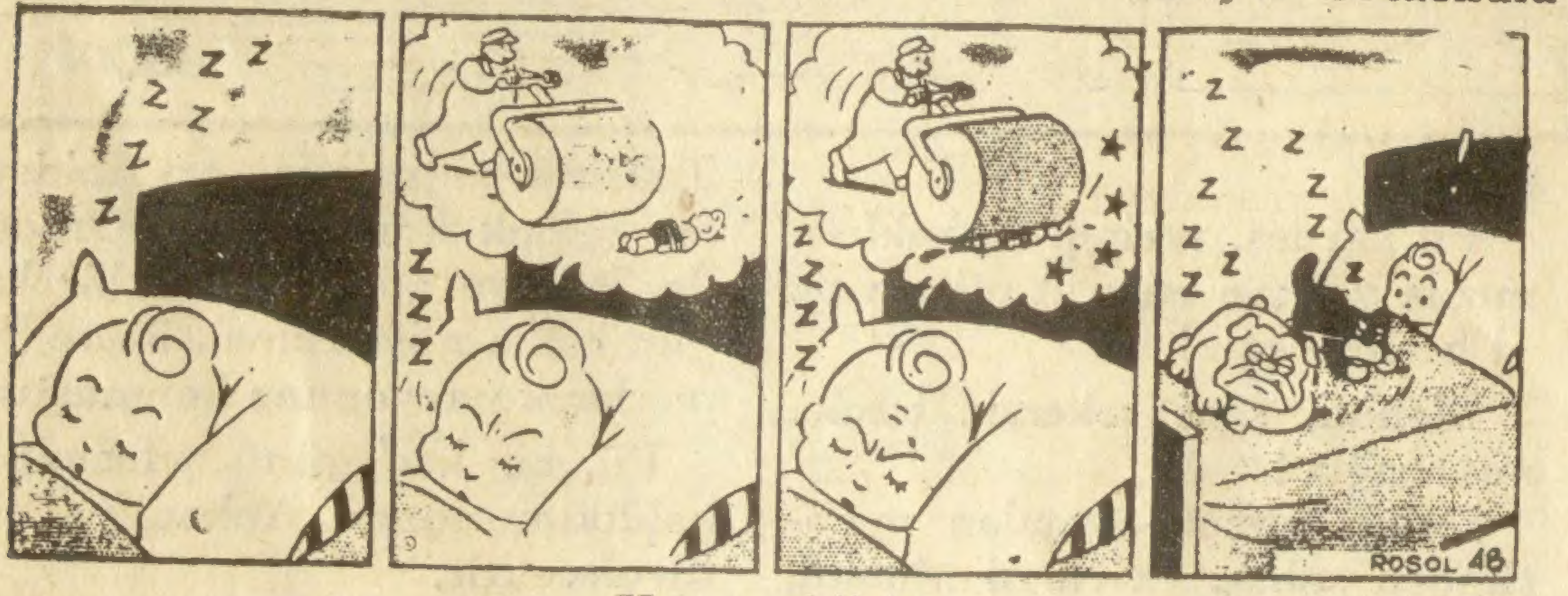

Yazısız hikâye

YETİM KUŞ

Bir sonbahar sabahı,
Sabahın ilk ışıkları,
Titreşen yetim kuşları
Isıtmağa çalışıyor.

Çerden çöpten yuvanın,
Bir ana kanadının,
Altında ısınıyor;
Soğukton korunuyor.

Yetim kuşun karnı aç,
Baba şefkatine muhtaç,
Anasına sığınıyor,
Sevgiyi onda tadıyor.

Bütün bir kuş böyle ana,
Yavrusuna bir kaç lokma
Bulamadığından, kendi
Ölmeğe razıydı belki.

Bir gün dayanamıyarak,
Göklere kanat açarak,
Yavrusuna bir kaç lokma
Çıkmış karda aramağa.

Şehre doğru uçuyor,
Yol bitip tükenmiyor,
Kuşun gücü, kuvveti
Gitgide azalıyor.

İşte artık aşağıya
Düşüyor bir çalılığa,
Kanlar içinde yatıyor
Bütün vücudu sızlıyor.

Sonra bir iki çırpınma,
Nihayet bir göz yumma.
Ana kuş artık hayata
Diyor, ebediyen elveda..

Yavru kuşun cik cik sesi,
Biraz sonra son nefesi,
Açlıktan sönen yuvanın
Küçük bir hikâyesi.

Günseli Çulyan

MİNARE BOYU

İki palavracı konuşuyorlardı. Birinci palavracı:

— Bizim köyün camiinin minaresi o kadar yüksek ki, ezan aşağıdan duyulmadığı için, hoparlör koyup dinleriz.

İkinci palavracı:

— O bir şey mi? Bizim köydeki camiin minaresi o kadar yüksek ki, tepesinden atılan taş, yere düşünceye kadar, üç defa yukarı çıkılıp inilir.

Hikmet Ziya Atakişi

OKUYUCU KÖŞESİ

KORE BİRLİĞİMİZ

Dünya unutmaz Türkün Asyadaki namını,
Tarihler yazar Altay'daki şanını.
Türkü bilmeyenlere öğretmek lâzımdı,
Bu şerefi yeni neslin beş bin genci kazandı.

Beş bin kişi gittiniz, yolun sonu hicrandır,
Düşünmezsiniz bunu, aklınızdaki şandır.

Siz Koreye varmadan, düşman talihi döndü,
Süngünüzü görünce cesaretleri söndü.
Cihana tanıttınız: "Bir Türk bedel dünyaya"
Bir Mehmet korku verir binlerce Ta-O-Ta'ya.

Şanlı sancak Korede semaya yükseliyor,
Ey korkak düşman, hemen kaç, Mehmetçik geliyor

Ey Çinli! Unuttun mu Hun okunun tadını?
Gök Türklerin, Karlukların kılıcının yâdını?
Kork! Titre! Durmadan kaç! Torunları geliyor!
Allah! Allah! sesleri göklere yükseliyor.

Kahrolası komünistler! Türk birliği geliyor.
Sulh uğruna ruhları semaya yükseliyor.

Mertliğiniz karşısında düşman bile körleşti,
İsminiz dostun, düşmanın kalplerine yerleşti.
Tarihlere sığmazsın, yeriniz tarih değil,
Mezarın kalbimizdir, görmek istersen eğil!

Ey cihanın sulhü için Korede ölen asker)
Bizden sevgi geliyor; sevgimize cevap ver!

Mustafa Sevinç
Ankara Gazi Lisesi

ZENGİN MÜSABAKA KUPONU: 12

GÜZEL İSTANBUL

Yedi tepe üzerinde kurulmuştur bu güzel şehir.
Boğazın mavi sularında doğmuştur bu güzel şehir.
Kızıl şafaklarıyla, mor akşamlarıyla bu güzel şehir.
Bütün batı âleminin hayalinde yaşamıştır.

Sanki güneş bütün ışıklarını burada toplamış.
Sanki tabiat bütün harikalarını burada yaşatmış.
Sanki bu şehri kuran, bütün kabiliyetini burada kullanmış.
Hangi insan vardır ki, bu şehri hayalinde yaşatmamış.

Hikmet Ziya Atakişi

A N N E

Sensiz geçen günlerde nasıl yaşadım, bilmem,
Yüreğim hasretinle yandı, sevgili annem.
Bir gayret sarfederken bir lâhza gülmek için,
Kuruyan dudaklarım yandı hep i-çin için.

Önemliydi isteğin, sana su veremedim,
Ne oldu sana böyle, birden kısıldı sesin ?
Niçin çıkmıyor sesin, duymuyor musun anne?
Çektiğimi yoksa dert saymıyor musun anne?

O biricik yavrun da öksüze döndü anne,
Görürsen deme sakın, gözlerinden akan ne?
Feryadıma inledi, titredi dağlar, taşlar,
Rahat uyu, dedi, hep bu dilsiz arkadaşlar.

Şener Onan
Kemalpaşa caddesi No. 118
İzmir - Karşıyaka

HASTALIK VE ACI

Ben de küçük bebektim,
Yeni doğmuş melektim.
Kalkıyor muydu başım?
İlerliyordu yaşım.

Geziyordum bebekle,
Oynuyordum çiçekle.
Annemin kucağında,
İlk çocukluk çağında.

Ne oldu, bilmiyorum,
Göz yaşımı siliyorum.
Kaybetmişti mannemi,
Görmemiştim ninemi.

Derindi çünkü yaram,
Ne olmuştu bey babam?
Ciğerlerim sızlıyor,
Doktor benden gizliyor.

Hayatta kimsem yoktu,
Derdime derman yoktu.
Çok hastayım, bitabım,
Sabırsız bir kitabım.

Hastalığım da nedir?
Ne de talihsizimdir.
Hiç dinmiyor sızısı,
Anne, baba acısı.

Çok acınacak halim,
Bana gelseydi ölüm.
Anne, baba acısı,
Bari verem sızısı.

Çekmezdim gençliğimde,
Soldu güzelliğim de.
Anne, babasız kalmak,
Hayatta yalnız kalmak.

İnsanı hayattayken,
Ölüme sürükleyen.
Bu hastalık ve acı,
Yoktur bunun ilâcı.

Anne, babası olan,
Hasta olan ve yatan.
İyileşir çabucak,
Hemen ister oyuncak.

Müşerref Bakalav
Fatih Kız Ortaokulu

KORE KAHRAMANLARINA

Vatan aşkı ile koştunuz uzak ellere,
Döndürdünüz kanla düşman yurdunu sellere.
Çarpışıp kazandınız en büyük zaferleri,
Yaşasın, çok yaşasın kahraman Türk erleri.

Allah! Allah! sesleriyle bütün Kore inledi,
Kahramanlığınızı bir daha dünya dinledi.
En büyük ülkülerle can verdi aziz şehitler,
Mezarınız kalbimizdir, inan olsun yiğitler!

Altan Dayıoğlu

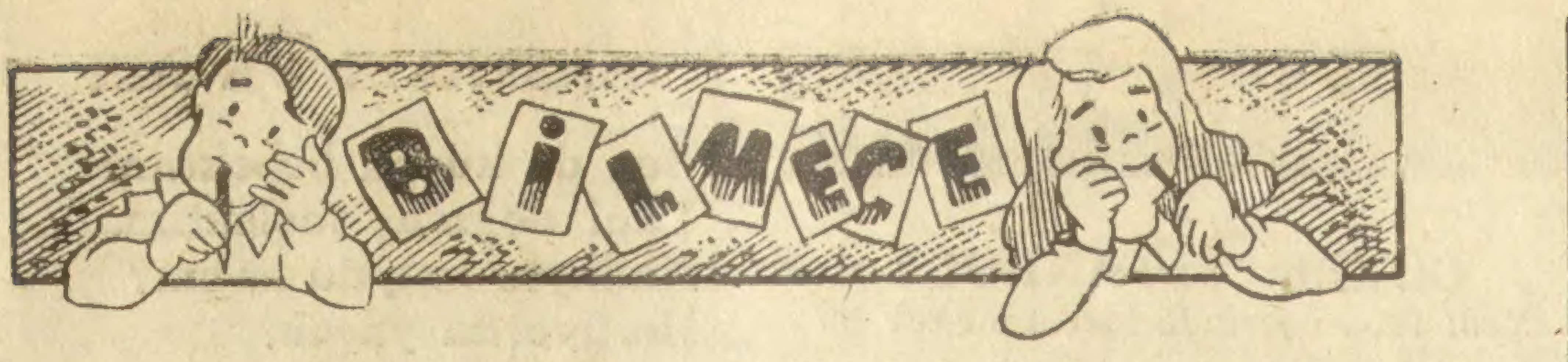

Resimde gördüğünüz yaramaz maymunlar, yoldan geçen bir hindiye kemend atmışlardır. Bunlardan hangisi onu yakalayabilmiştir? Bulabilir misiniz?

Bulduğunuz takdirde, mecmuayı kesmeden yalnız yerlerini işaretledikten veya kopyalarını çıkardıktan sonra mufassal adresinizle ve Bilmece Kuponuyla birlikte ve üzerine (Afacan Bilmece Memurluğu) yazarak mecmuamızın adresine yollayınız.

Bulmacayı doğru halledenler arasında kur'a çekilecek birinciye bir kır çantası, ikinciye oyuncaklı Amerikan baskısı Miki albümü, Üçüncüye bir yazı takımı verilecektir.

12 NCİ SAYIDAKİ BİLMECEYİ DOĞRU HALLEDENLER

12 nci sayıdaki bilmecenin halli: (KARANFİL) dir. Halledenler arasında:

Birinci: İlhami Kaleli, (Üsküdar)
İkinci: Necmettin Yürük, (Adana)
Üçüncü: Kaya Can, (Çanakkale)

Büyük roman kazananlar:

Gültekin Özdemir, Beyoğlu 2. Lisesi (İstanbul); Mithat Doğanay, Vefa cad. (İstanbul); Yüksel Özürün, Karagümrük Ortaokulu (Fatih); Ayşe Güler, Cihangir Sormagir sok. (Beyoğlu).

Küçük albüm kazananlar:

Mahir Sarıalp, Dereboyu cad. Küçükbebek (Rumelihisar); Tezcan Sağlam, Taksim Kazancı (İstanbul); Ayten Güldüren, Kurudut sok. No. 29 (Fatih).

Not defteri kazananlar:

Özer Tokdemir, Şişe ve Cam Fab. evleri (Paşabahçe); Önder Bedestancı, İstanbul Lisesi 1-A (Cağaloğlu); İsmet Gürer, Ayazpaşa (İstanbul); Yusuf Dağlaroğlu, Kurudut sok. (Fatih); Hüsamettin Durmaz, Karagümrük (İstanbul); Gülseli Çulpan, Cankurtaran (Sultanahmet).

Resim defteri kazananlar:

Aya Hikmet, Beyoğlu (İstanbul; Naciye Güngör, Tarlabaşı (Beyoğlu); Melih Gürses, Baltalimanı Hastahanesi No. 51 (Mirgün); Selçuk Askay, Cevizlik sefa sok. (Kadıköy); Ziya Tunçsiper, Sütlüce Haliç (İstanbul); Saim Sözer, Vefa Lisesi orta kısım (Şehzadebaşı); Vedat Arıtan, Vezneciler (İstanbul).

Küçük kitap kazananlar:

5rol Mara, Harmanlar cad. No. 8 (Merzifon); Süleyman Varlı, E. Sanat Enst. 2-B 692 (Eskişehir); Ersan İşlerci, Sakarya cad. No. 243 (Eskişehir); Alev Tekdur, Hoşnudiye mah. Safiye sok. No. 7 (Eskişehir); Selma Öktemer, Denizciler cad. Kargalı sok. No. 1/3 kat: 2 (Ankara); Metin Temiz, Şükrüye mah. Çankırı sok. No. 47 (Ankara); Doğan Cangal, Bağlar cad. Tura sok. No. 66 (Eskişehir); Kozun Demir, Afyon Lisesi orta kısım No. 343 5.1.C. (Afyon); İbrahim Taşçıoğlu, İsmet İnönü ortaokulu 2-A (Buldan).

BÜYÜK BİR FIRSAT
10 MECMUA 50 KURUŞ

Şimdiye kadar Afacanın eski sayılarını alamayıp, cildini tamamlıyamıyan okuyucularımıza bir kolaylık olmak üzere 1 den 10 uncu sayıya kadar olanlarını aşağıdaki kuponu idaremize getirdikleri takdirde, 50 kuruş mukabilinde verilecektir.

Taşra okuyucularımız bize mufassal adreslerile birlikte 50 kuruşluk posta pulu yollamakla bu 10 sayılı elde edebilirler. Mecmualar, posta ücreti alınmadan adreslerine gönderilir.

Afacan'ın verdiği bu fırsattan arkadaşlarınızı haberdar ediniz. Onlar da, sizin gibi Afacan'ın okuyucusu olsun.

K I Ş

**Lâpa lâpa yağan kar,
Etrafa soğuk saçar.
Küçük, fakir çocuklar
Titreşip ağlaşırlar.**

**Hele küçük serçeler,
Pencereme gelirler.
O yalvaran gözlerle,
Benden ekmek isterler.**

**Tabiat çırılçıplak,
Nerede yeşil yaprak?
Etrafı kaplamış kar,
Gözükmüyor topraklar.**

Günseli Çulyan

VAPUR GEZİSİ

**Vapur gider denizde,
Güneşin peşinde,
Takip eder sessiz,
Şahit olur deniz.**

**Eğlence var, eğlence,
İskeleye gelince;
İskelede halk bekler,
Çarçabuk binmek ister.**

**İtiş kakış arada,
Göz yumulur burada,
Haydin kalkacak şimdi,
İskelesi çekildi...**

* * *

Ö Ğ Ü T

**Çalış evlâdım, çalış,
Fen'e sanata alış.
Bunlar yaraşır sana,
Sakın kimseye kanma.
Hayatta çalışmayan,
Rahat etmez hiçbir zaman.
Sen de çalış herkes gibi,
Kavra hemencecik ilmi.
Şeytana uyma sakın;
Aklını başına takın !**

Metin Ali Güneyligil

———o———

SAĞIR

— Hani bu gün borcunuzu ödeyeceğinizi söylemiştiniz?
— Kusura bakmayın, sağırım ağzımdan çıkanı kulağım işitmez.

Aynur PALA

YENİ AFACANIN ÖZEL SAYILARI

Baştan başa resimli olan bu özel sayılardan şimdiye kadar şunlar çıkmıştır: 1 — Hava Çocuğu, 2 — Kara Atmaca. Her sayı 15 kuruştur.

BİLMECE KUPONU: 14

**İSKONTO KUPONU
1 — 10**

Avcı Bay Atar'ın Serüvenleri

Tuzak

YAZISIZ HİKÂYE

AFACAN OKULLARI GEZİYOR
Sizlere yarının Büyüklerini tanıtıyor

Büyük Reşit Paşa ilkokulu

Cağaloğlunda Partinin karşısında merdivenli büyük bir kapının önünden geçenlerin kulaklarına gayri ihtiyarî çocuk kahkahaları gelir. Kapısına bakınca Büyük Reşitpaşa İlkokulu yazar. Bir sürü merdiven tırmandıktan sonra, karşınıza ahşap bir bina gelir. Binanın etrafında zemini taştan ufak bir bahçe vardır. Bu kadar yerinin dar ve mahdut olmasına rağmen, faaliyeti en çok göze çarpan okullarımızdan biridir.

Okulun bahçesine vardığımızda, zilleri henüz çalmış, tabur halinde öğretmenlerin nezaretinde sınıflarına dağılıyorlardı. Baş öğretmen Rahmi Seven, bizimle meşgul olması için, 5 inci sınıfın öğretmenine rica etti. Öğretmen memnunlukla bizi yanına aldı. Sınıfa vardığımızda, henüz yeni gelen talebeler de çıt çıkarmadan hürmetle ayağa kalktılar. Öğretmen sınıfa, Afacan mecmuasından geldiğimizi, resimlerinin Afacanda çıkacağını söyleyince, hepsi birden bağrışarak sevinçlerini izhar ettiler. Foto Orhan sınıfta resimlerini çektikten sonra öğretmen, okul hakkında bize şu malûmatı verdi:

Okulda 7 dershanede 300 den fazla talebe okumaktadır. Okul-Aile Birliği, fakir çocukların öğle yemeklerini temin ediyor, onları giydiriyor.

Büyük Reşitpaşa İlkokulu, şimdiden müsamerelere hazırlanıyor. Müsamerelerini Eminönü Halkevinde yapıyorlar.

O sırada ben, küçük bir afacanı kenara çekerek, sordum:

— Adın ne?

— Fikret!

— Hangi takımı seversin?

— Beşiktaşı severim.

— Tanıdığın oyuncu var mı?

— Şükrü, Çengel Hüseyin, Lefter, Cihat.

— Derslerine çalışmayı sever misin?

— Şimdiye kadar hiç kırık almadım!

— Peki, mecmua okur musun?

— Elbette, Afacan'a aboneyim. Bilmecesini bile çözdüm de kocaman bir kitap kazandım. Yaşasın Afacan!..

Rebiî Yurdatap

****

OKUL - AİLE BİRLİĞİ TOPLANTISI

Okulumuzun Okul-Aile Birliğinin yıllık kongresi 1 Aralık 1950 Cuma akşamı saat 20 de okul binasında yapılmıştır.

Toplantıyı idare etmek üzere, başkan ve yardımcılar seçildi.

Müdürümüz Talip Yargıtay, bir konuşma yaparak, Okul-Aile Birliğinin faydalarını anlattı.

Bazı veliler de bu konu üzerindeki fikirlerini söylediler ve saat 21 de toplantı sona erdi.

Yavuz Selim İlkokulu
İsmail Yerli

KÖR DOKUMACI

Buldan, İsmet İnönü Ortaokulu muhabirimiz İbrahim Taşçıoğlu'nun bildirdiğine göre;

Buldan'ın Düzalan mahallesinde evli bulunan Salih isminde bir zat, kör olduğu halde, memleketimizin san'atı olan dokumacılığı yapabiliyor ve en ince teferruatına kadar başarabiliyor.

Kendisi 1950 İzmir Fuarında bir pavyon tutmuş ve orada dokuma dokumuştur.

İbrahim Taşçıoğlu